

Review of Piano Trio concert 13 Oct 2021

Onvoorstelbaar geloofwaardig

Leiden ■ Wat dit trio woensdagavond in een weer volle Aalmarktzaal teweegbracht grenst aan onvoorstelbaar schokkend, ja volmaakt samenspel dat herten doet krimpen. En dan te bedenken dat de pianist Julian Trevelyan een paar dagen geleden is ingevlogen om Plamena Mangova te vervangen.

De pianotrio's nr 2, in e van Sjostakovitsj (uit 1944) en in d van Sergei Rachmaninov (1893) gaan dan ook over dood en verderf, bitterzoete herinneringen, rouw, over het onafwendbare noodlot. En hoe kun je die gevoelens beter helen, tot leven roepen dan op het kleurrijke klavier in samenspel met viool en cello? Met strijkinstrumenten die zingen vanuit hun ziel.

Wanhoop

De vervreemding is er meteen bij de eerste ijzige wekkend hoge fluittonen van de cello, die de bovenste stem vertegenwoordigt in een aangrijpende verstilde canon. Een gaande beweging (Andante) die overgenomen wordt door een klagende viool, dan het klavier vanuit de diepte, in een wrange dans waar de wanhoop af druipet.

Muziek

Dmitri Makhtin (viool), Kyril Zlotnikov (cello) en Julian Trevelyan (piano). Gehoord: 13/10, Stadsgehoorzaal, Leiden.

In het Allegro con Brio ontwikkelt zich een imaginair, vlijmscherp attaquierend gesprek met Sjostakovitsj's grote vriend vanaf zijn kindertijd, overleden op 42-jarige leeftijd, Ivan Ivanovich Solertinsky. Een dialoog als in een uitdijend heelal, verruimend, uitdijend, imploderend, weer fel op gang komend met streken als zweepslagen. Op de zwaar vallende, stug volgehouden piano-akkoorden, communiceren viool en cello als mensenstemmen, wenend, klagend, terwijl de scheppen zand (piano) laag in de grond op de kist ploffen.

Een kakofonie van helse dissonanten volgt, waarbij de diep in de snaren tastende, bevroren cellist even naar de vleugel helt om de maat enige ruimte te bieden. Tot de terugkeer naar het heden zich

aankondigt in het plechtig ademen van het Largo en de betoverende fluittonen uit de oorsprong van dit bloedstollend mooi gespeelde 'Requiem'. Het joodse kaddisj blijft bitterzoet hangen.

Tragiek

Daar kan de een halve eeuw eerder levende Rachmaninov niet helemaal tegenop, ook al grijpt de romantisch meeslepende tragiek je hier weer naar de keel. De virtuositeit, gepaard gaand met een enorm gevoel voor intensiteit en drama, doet alle resonantieruimtes in hoofd en borstkas trillen.

Die iets bewegende grondtoon waarboven de vier chromatisch neerwaartse tonen door het hele opus heen waren; de parelende fonteinen van licht tegenover de overdonderende harmonieën; de sowieso prominente, imposante aanwezigheid van het klavier; de dynamische contrasten van opstandigheid tot in zichzelf gekeerde schoonheid veroorzaken rillingen langs je rug. De conversatie die dit drietal voert in memoriam Sergei's idool Tsjajkovski is onvoorstelbaar geloofwaardig.

Lidy van der Spek

Music

Dmitri Makhtin (violin), Kyril Zlotnikov (cello) and Julian Trevelyan (piano).
Heard: 13/10, Stadsgehoorzaal, Leiden.

Incredibly credible

LEIDEN What this trio accomplished on Wednesday evening in a packed Aalmarkt hall

again borders on unimaginably shocking, yes, perfect interplay that makes hearts shrink. And to think that pianist Julian Trevelyan flew in a few days ago to replace Plamena Mangova.

The piano trios no. 2, in E by Shostakovich (from 1944) and in D by Sergei Rachmaninov (1893) are therefore about death and destruction, bittersweet memories, mourning, about inevitable fate. And what better way to heal those feelings, bring them to life than on the colourful keyboard in combination with violin and cello? With string instruments that sing from their soul.

Despair

The alienation is immediately apparent with the first chillingly high whistles of the cello, which represents the upper voice in a gripping, still canon. A moving movement (Andante) that is taken over by a complaining violin, then the keyboard from the depths, in a wry dance that drips with despair.

In the Allegro con Brio, an imaginary, razor-sharp attacking conversation develops with Shostakovich's great friend from childhood, who died at the age of 42, Ivan Ivanovich Sollertinsky. A dialogue as if in an expanding universe, expanding, challenging, imploding, starting again with strokes like whiplashes. On the heavy falling, stiffly sustained piano chords, violin and cello communicate like human voices, weeping, lamenting, while the shovels of sand (piano) flop low in the ground on the coffin.

A cacophony of infernal dissonances follows, in which the passionate cellist, groping deep in the strings, leans slightly to the grand piano to give the measure some space. Until the return to the present announces itself in the solemn breathing of the Largo and the enchanting whistle tones from the origin of this blood-curdling beautifully played 'Requiem'. The Jewish Kaddish lingers bittersweet.

Tragedy

Rachmaninov, who lived half a century earlier, can't quite compete with that, even if the romantically compelling tragedy grabs you again here. The virtuosity, coupled with an enormous sense of intensity and drama, makes all the resonance spaces in the head and chest vibrate.

That slightly moving keynote above which were the four chromatic downwards throughout the opus; the sparkling fountains of light against the overwhelming harmonies; the prominent, imposing presence of the keyboard; the dynamic contrasts of defiance to introverted beauty send shivers down your spine. The conversation these three conduct in memoriam Sergei's idol Tchaikovsky is unimaginably believable.

Lidy van der Spek